

Obligatorisk oppgave nr. 2

DRI 1002, vår 2006

skrevet av

Marius Jahren,

Marius Lifvergren

Maryam Waisi

og

Lena Haugan Larsen

Vi bekrefter med dette at alle på gruppa har bidratt like mye i arbeidet med denne oppgaven.

Innholdsfortegnelse

Innledning	side 2
Spørsmål a)	side 2
Spørsmål b)	side 3
Spørsmål c)	side 7
Spørsmål d)	side 8
Spørsmål e)	side 9
Spørsmål f)	side 12
Litteraturhenvisning	side 15

Innledning

Vi valgte å løse oppgaven i den rekkefølgen som spørsmålene var skrevet. Oppgaven tar for seg hvordan man bør søke på Internett ved hjelp av søkermotorer og emneportaler. Vi vil fortløpende i teksten komme med konklusjoner for hvert delspørsmål.

a) I 1. obligatorisk oppgave antar vi at dere søkte dere etter stoff på Internett. Nå skal dere definere en ny og utvidet strategi for å søke etter supplerende informasjon på knyttet til samme tema, dvs. ytringsfrihet og mulige begrensninger i denne. Søkestrategier er forklart i pensumboka av P. Bertnes, kap. 6-7, se også Hannemyr, kap.4). Strategien skal omfatte en beskrivelse av hva slags informasjon dere er på jakt etter, hvilke emneord dere vil søke på, hvilke søkermotorer, kataloger og emneportaler dere vil bruke, etc. Strategien bør omfatte minst 3 søkermotorer (minst en skal være norsk) og 3 kataloger/emneportaler. Oppgave a) består altså i å beskrive denne søkestrategien og gi en kort begrunnelse for valgene dere gjør.

I oppgaven vår valgte vi å benytte to internasjonale søkermotorer og en iranske. Den informasjonen vi finner på iransk nettside sammenlignet med norske nettsider er unik. Dermed prøvde vi å finne det passende ordet for ytringsfrihet på persisk "Azadie Beyan" for å kunne utføre våre søk.

Det finnes mye informasjon på nettet ikke bare blant kjente søkermotorer som Google, Yahoo som vi er vant med å tro, men mange andre søkermotorer både norske og internasjonale. For å få et best mulig søke resultat handler det om å kunne bruke de ulike søkestrategiene riktig for å finne den informasjonen man eksakt er ute etter. For eksempel kan man bruke ulike spesialiserte databaser som omhandler det spesifikke tema, kataloger, emnekataloger og emneportaler.

Vi har tenkt for å kunne få det beste resultatet av vår søkestrategi bruke søketermer. En søketerm kan være begrep eller emneord som er dekkende for din problemstilling. For å kunne unngå unødvendig informasjon er det viktig vi er konkret med søket vårt og ikke søker generelt.

Det er 3 hovedtyper søkehjelper midler på web:

- Søkemaskinene, søkemotorene eller søkerobotene er de hjelpemidlene som gjennomgår flest Web-sider.
- Kataloger eller emnekataloger og emneportaler.
- Spesialiserte databaser er en stor og viktig ressurs på Internett

I tillegg til disse 3 kategoriene kan man foreta meta-søking ved hjelp av meta-indekser, dvs. at man legger inn en søkeprofil som automatisk gjentas i flere forskjellige søkehjelpemidler (søkermotorer og kataloger) samtidig.

Vi har tenkt å bruke disse tre søkekriteriene for å kunne finne den informasjonen vi er ute etter:

- 1) •Internett • Begrensning •Ytringsfrihet

- 2) Etter som vi har funnet den informasjonen vi er på jakt etter skal vi analysere de og plukke ut tre treff fra topp ti liste.

Vi søker med de tre ordene Internett, begrensning og ytringsfrihet sammen, i denne rekkefølgen, men uten ord eller tegn i mellom. Det er viktig at man er kritisk til søk resultater man får etter en søk. Det ligger mye informasjon angående dette temaet på nettet og alt er ikke like bra og relevant for oppgaven vår. Derfor har vi tenkt å plukke de tre tekstene vi vurderer fra de første ti treffene, for så å se om vi allerede her kan finne den informasjonen vi ønsker. Dermed er det viktig at man er kildekritiske, sortere ut de gode resultatene fra de mindre gode, og se på det hele med et kritisk øye.

De søkerverktøyene vi har bestemt oss for å benytte er;

Søkemotorene www.google.no, www.alltheweb.com og www.baztab.com

Emneportalene www.kvasir.no, www.norge.no og www.startsiden.no.

b) Gjennomfør søkene basert på den nye strategien. Velg 3 av referansene fra hver av søkemotorene/katalogene. Drøft resultatet og angi hvor troverdige dere mener resultatene er.

Etter at vi var klare med å definere strategien i spørsmål a), var det klart for å sette i gang den praktiske delen av denne obligatoriske oppgaven. Vi har valgt å drøfte treffenes resultat og troverdighet innunder de respektive søkemotorene eller emneportalene som ble benyttet.¹

Først var det søkemotoren www.google.no som ble prøvet ut.

Her fikk vi 466 treff ved å benytte søkerordene: Internett begrensning ytringsfrihet.

Av de treffene som kom opp på første side valgte vi ut disse tre:

[Amnesty International - Arkiv tema](#)

Er det en **begrensning** av ytringsfriheten når en Amnesty-gruppe nektes å dele ut ... Alle dokumenter om **ytringsfrihet** på Amnestys internasjonale nettsider ... www.amnesty.no/web.nsf/pages/themeArchive?open&Ytringsfrihet - 105k - [I hurtigbuffer](#) - [Lignende sider](#)

[VERDENSTOPPMØTET OM INFORMASJONSSAMFUNNET \(WSIS\), TUNIS, 16](#)

Fra norsk side ble spørsmålet om **ytringsfrihet** i informasjonssamfunnet en ... den i FN-sammenheng sedvanlige **understreking** av rettighetens **begrensning**, ... www.unesco.no/kommunikasjon/wsis/uds_rapport.html - 36k - [I hurtigbuffer](#) - [Lignende sider](#)

[\[PDF\] - 1 - TemaNord 2004:509 Ytringsfrihet og konstitusjonelt vern, s ...](#)

Filformat: PDF/Adobe Acrobat - [HTML-versjon](#)
tema, såvel i de tradisjonelle media som f.eks. over **internett**. ... En **begrensning** av arbeidstakernes **ytringsfrihet**, slik at ... folk.uio.no/hejakhel/documents/Ytringsfrihet%20i%20arbeidsforhold.pdf - [Lignende sider](#)

¹ Alle søkemotorene/emneportalene ble søkt på 05.03.06, slik at det som gjengies i denne oppgaven er fra denne dato.

Spørsmålene blir så, fikk vi svar på det vi lette etter? Ble treffene som forventet? Og hvor troverdige er de treffene vi plukket ut? De tre treffene vi valgte ut er de vi mener har mest relevans ut i fra førsteinntrykket man får ved å lese den lille teksten som først presenteres. Neste kriterium var å plukke de tre vi så som mest troverdige som kilde. Amnesty har et godt renommé verden over, så vi vil anta at vi også kan stole på det som ligger på deres nettsider. Unesco som er FNs organisasjon for utdanning, vitenskap, kultur og kommunikasjon, mener vi også er troverdig som kilde. Organisasjonens mandat er å bidra til fred og sikkerhet ved å fremme samarbeid mellom nasjoner innen disse feltene.² Det siste treffet vi plukket ut er en fremstilling av et foredrag skrevet av Henning Jakhellen. Dette foredraget ble holdt for Nordisk Ministerråd i 2004, og foredraget som fremstillingen bygger på var i regi av Justisdepartementet i 2003.³ Da vi søkte på navnet Henning Jakhellen på www.sesam.no⁴ fant vi en professor i arbeidsrett ved Universitetet i Oslo med dette navnet, altså er det foreløpig et ganske trygt valg. Ved å søke på samme navn på UiOs sider derimot, fant vi ingenting knyttet til det navnet annet enn en disputant som takker han i si doktoravhandling. Slik vi ser det, med henvisningene i det vi fant på selve trefflisten, og det vi kunne lese av omtale om Jakhellen i andre trefflister både på Sesam.no og Google.no, velger vi å si at dette er en troverdig kilde.

Neste søkemotor ut var www.alltheweb.com, og her fikk vi 322 treff på de samme tre ordene. Vi valgte også her ut tre treff på første side.

Rettslige forhold som kan begrense ytringsfrihet på internett
... i flere land, med konsekvens i minsket **ytringsfrihet** ved bruk av **internett**. Et annet punkt vi vil nevne ... ville jo føre til en **begrensning**, i og med at innbyggerne ikke ...
more hits from: <http://folk.uio.no/luvogels/dri1002/oblig/oblig1.html> - 190 KB

Oblig 2
... **ytringsfrihet**. **ytringsfrihet begrensning internett**. Søk på bare **ytringsfrihet** ga utrolig mange treff ... 11.02.2005. Søkestreng: **ytringsfrihet begrensning internett** Antall treff: 233 ...
more hits from: <http://folk.uio.no/luvogels/dri1002/oblig/oblig2.html> - 190 KB

ITavisen.no | Ytringsfrihet - også for nett-nazister
ITavisen er en forbrukerorientert internettavis med data, spill tester, tjenester, oversikter og nyheter. ... andre ISPer (**Internett** Service Providers/**Internett**-tilbydere), bør gi det spillerom norsk lov setter for **ytringsfrihet** ... har vi akseptert en viss **begrensning** av våre ytringer for å ...
more hits from: <http://www.itavisen.no/php/art.php?id=244628> - 98 KB

Her var det en hjemmeside for DRI-studenter 2005 som lå på de to øverste treffene. Det er samme gruppe som har begge treffene, men det er to forskjellige obligatoriske oppgaver som inneholder våre søkerkriterier. Den tredje vi valgte ut var et treff fra ITavisen.no.

Når det gjelder hva vi søkte etter og relevans, må treffet på de to oppgavene være nøyaktig det vi er ute etter. Disse studentene har svart på de samme problemstillingene i sine to obligatoriske oppgaver, som vi også har gjort i våre. Så her er det viktigste spørsmålet om kilden kan anses å være troverdig. Studentene som har skrevet det som ligger på hjemmesiden, er utdannet på samme nivå som det vi selv er i dag. Oppgavene deres kan være godt skrevet og gjennomført, men siden vi ikke har tilgang til den tilbakemelding denne gruppen fikk av sin gruppelærer vil det være dumt av oss å se på disse besvarelsene som noe mer enn bare to besvarelser som er bestått, siden det er kravet for å kunne gå opp til eksamen.

² <http://www.unesco.no/internasjonal/index.html>, lest 05.03.06

³ <http://folk.uio.no/hejakhel/documents/Ytringsfrihet%20i%20arbeidsforhold.pdf>, lest 05.03.06

⁴ <http://www.sesam.no/search/?c=d&q=henning%20Jakhellen>, lest 05.03.06

Artikkelen fra ITavisen.no var også relevant og interessant, og derfor blir spørsmålet om ITavisen.no er troverdig. Slik vi ser det kommer det nok veldig an på artikkelen, er det mye faglig stoff som hviler på journalisten og avisens skuldre, spør det om den er troverdig. Men hvis saken er lite kompleks og det ikke ser særlig vanskelig for avisen å skrive artikkelen kan den vel ses som troverdig. Det hele handler vel om at ITavisen ikke er kjent for alt for høy kvalitet i sine artikler. Derfor må vi ut i fra vår egen kunnskap vurdere artikkelen, og i dette tilfellet ser den troverdig ut.

Den tredje søkemotoren vi benyttet oss av i vår jakt på søken er den Iranske søkemotoren www.baztab.com. Det var vanskelig å finne relevante treff om Internett, begrensning og ytringsfrihet siden temaene er kontroversielle i Iran. De treffene vi fant handlet ikke om det som var aktuelt for vår første obligatoriske oppgave. Grunnen til at vi benyttet også en Iransk søkemotor er at vi ville finne ut om det var mulig å finne ut mer informasjon om de filtrene som vi beskrev i vår første obligatoriske oppgave. Sannsynligvis var vår strategi ikke helt tilpasset den informasjonen vi egentlig var på jakt etter.

Så var det emneportalenes tur. Vi startet med www.kvasir.no, hvor vi med våre tre søkerord fikk 215 treff. Av treffene på første side valgte vi ut disse tre:

1. Rettslige forhold som kan begrense ytringsfrihet på internett
Dette ville jo føre til en **begrensning**, i og med at innbyggerne ikke har mulighet til å komme ... Elisabeths Staksrud, **Ytringsfrihet** og sensur på **internett**, ...
folk.uio.no/luvogels/dri1002/oblig/oblig1.html
[Arkivert side](#)
2. DRI 1002
Filformat: Adobe Acrobat PDF
ytringsfrihet begrensning internett. Søk på bare **ytringsfrihet** ga utrolig mange treff ... Søkestreng: **ytringsfrihet begrensning internett**. Antall treff: 233 ...
folk.uio.no/luvogels/dri1002/oblig/oblig2.pdf
[Flere treff fra folk.uio.no](#)
3. Napster / Avgjørelser / Jusnytt - JusNytt
Ytringsfrihet: Redaktøransvar på Internett ... 1 - hva vil det si å legge noe ut på Internett, og hva utgjør handlingens begrensning i tid? ...
www.jusnytt.no/hm/avgjoerelser/napster
[Arkivert side](#)

Som vi ser er det også her den samme hjemmesiden til DRI-studentene som kommer opp på første og andre plass. På det første treffet er teksten ulik den som kom opp hos alltheweb.com, mens teksten i treff to er meget lik. Det tredje treffet som var hos jusnytt.no var både interessant og målrettet i forhold til det vi søker etter. Saken omtaler en dom i Napster-saken som gjaldt lenking på Internett til ulovlig frembudte mp3-filer. Jusnytt.no virker å være en pålitelig kilde, og det drives av det vi anser som dyktige advokater. På toppen av sidene på jusnytt.no kan man linke til ansvarlig for sidene som er Halvor Manshaus. Han er partner i Advokatfirmaet Schjødt, er utdannet ved UiO hvor han har hatt veileder- og sensoroppdrag innen immaterialrett og IT-jus.⁵

Neste emneportal vi valgte var www.norge.no hvor vi fikk 127 treff. En av forskjellene på dette søket fremfor de søkemotorene vi benyttet, er at her var det mange flere treff som virket

⁵http://www.schjodt.no/index.asp?startID=&topExpand=&subExpand=&strUrl=/ips/custom/IPS_actordetails.asp?intLanguageID=1044&x=1000128

relevante for det vi ønsket, slik at det nesten var vrident å bare velge tre treff. De tre vi endte opp med er:

1. Ung.no - Rett til ytringsfrihet

...du vil bruke **ytringsfriheten**: Muntlig, i...på trykk, via **Internett** eller andre...imidlertid at **begrensninger** i **ytringsfriheten** må være nødvendige...på viktige **begrensninger** i **ytringsfriheten**:
<http://www.ung.no/art/?id=428>

2. Forbrukerombudet - Ytringsfriheten

...s. 156 lar **begrensninger** i kommersielle...forsvare ut fra **ytringsfrihetens** begrunnelser...for særlig **begrensninger** i forhold til **ytringsfriheten** finner vi...for å sette **begrensninger** i **ytringsfriheten** når det gjelder...
<http://www.forbrukerombudet.no/index.gan?id=384&PHPSESSID=1675...>

3. Internett - Datatilsynet

...personopplysningsloven. Hvilke **begrensninger** gjelder når enkeltpersoner omtales på **Internett**? **Ytringsfrihet** og personvern på **Internett** Forholdet mellom **ytringsfrihet** og personvern på **Internett** ble satt på spissen...
http://www.datatilsynet.no/templates/Page_____948.aspx

4. Innst.S.nr.270 (2003-2004)

...å kommunisere over **Internett** har etter departementets...kan rettferdiggjøre **begrensninger** av **ytringsfriheten** i dette mediet. Det...nærmere innholdet i **ytringsfriheten** og hvilke **begrensninger** som kan anses for å...
<http://www.stortinget.no/inns/2003/200304-270-003.html>

6. SAFT Nettfilter - en farlig sovepute?

...Hva er SAFT? **Internett** Lov og ulov...barn kan komme over på **Internett**. Tekniske filteringsprogrammer...tjenester og bruksområder på **Internett**. For SAFT er det viktig å fremheve **begrensningene** ved filtre, fordi dette...
http://www.saftonline.no/tema_norge/802/

Kanskje mer enn noen av de andre gangene var førsteinntrykket at vi hadde lyktes veldig bra. Det var som sagt vanskelig å bare skulle velge ut tre treff som relevante fra denne trefflisten. Her er vi i alle fall på sporet av det vi leter etter, og treffene ble bedre enn forventet i den grad at de fire foregående søkene ikke var helt perfekte med tanke på hva vår første obligatoriske oppgave handlet om. I trefflisten på norge.no er det mye relevant stoff. norge.no er et offentlig nettsted, hvor det skal være enkelt for innbyggerne å finne informasjon om det meste som rører seg i Norge, spesielt med hensyn til det som knytter seg til offentlig forvaltning. Alle de nettstedene som kom opp på de fem treffene vi valgte, som er barne, ungdoms og familieetaten (ung.no), forbrukerombudet, datatilsynet, stortinget og saftonline.no kan anses som troverdige aktører.

Den siste emneportalen vi benyttet er www.startsiden.no, hvor vi fikk 170 treff på våre tre søkeord. De tre på første side som vi valgte å se nærmere på er:

... ytringer på **internett**? **Ytringsfrihet** Ytringsfrihetskommisjonen ... Eventuell **begrensning** må avveies ... Ytringsfrihetskommisjonen: **Ytringsfrihet** inkluderer ... styrket gjennom **internett**. **Internett** ... kostnader. **Begrensning**: publikum kan ...

Kategori: Skole og utdanning > Studier og fag > Samfunnsvitenskapelige fag

URL:http://www.ifi.uib.no/undervisning/iv001/forelesningsnotater_v03/F24.ppt

... at noen brukere vil akseptere en slik **begrensning** og at dette derfor kan bli et produkt ... felles for dem er at ivaretagelse av **ytringsfrihet**, personlig integritet og vern av barn ... kommisjonens handlingsplan for sikker bruk av **Internett** (<http://europa.eu.int/iap>). Blant annet ... Kategori: Data og kommunikasjon > Informasjon og bakgrunn > Organisasjoner

URL: <http://www.nettnemnda.no/ar2001.pdf>

Napster-dommen / Nyheter / Jusnytt - JusNytt [Alle treff]

... Artikler Ytringsfrihet: EMDs praksis i saker ... mer... Ytringsfrihet: Redaktøransvar på Internett Den som ... legge noe ut på Internett, og hva utgjør handlingens begrensning i tid? ...

Kategori: Samfunn og politikk > Lover og jus

URL: http://www.jusnytt.no/hm/nyheter/napster_dommen

De tre treffene vi plukket ut var relevante for vårt tema. Vi ser at den saken som vi tidligere omtalte fra jusnytt.no igjen er representert, pluss at vi fikk treff både hos Nettnemnda og Ifi ved Universitetet i Bergen. Nettnemnda, med Dag Wiese Schartum som leder, og forelesningsnotatene fra Universitetet i Bergen anser vi som troverdige kilder.

Evaluering av søkerstrategien.

Totalt sett vil vi si at søkingen etter informasjon om begrensning av ytringsfrihet på Internett, sett i lys av den første obligatoriske oppgaven, ikke ga oss de utdypende resultatene som vi kanskje hadde ønsket oss. Sannsynligheten for at det var vår søkestrategi som ikke var spesifikk nok, i den grad at antall treff varierte fra 466 hos google.no til 127 hos norge.no, er stor. Vi havnet i en jungel av informasjon, og siden vi satte som kriterium at vi bare skulle vurdere topp ti på trefflisten, var vi ikke flinke nok til å begrense søkene ved hjelp av forhåndsdefinerte søkerkriterier. Vi kunne ha valgt å starte på nytt med en ny og muligens forbedret strategi, men valgte å gjennomføre oppgaven og heller fokusere på hva som ikke var så vellykket, for siden å kunne ta lærdom av det.

Hva lærte vi?

Etter den aktive søkeprosessen var ferdig, og resultatene evaluert, har vi lært at det kan spare oss for mye tid å lage en god strategi med så nøyaktige søkerkriterier. Ved en senere anledning vil vi ha stor nytte av det vi har vært gjennom i forbindelse med denne obligatoriske oppgaven. Å søke på Internett og på kortest mulig tid finne frem til de svarene man har mest nytte av, er en treningssak. Men ved hjelp av visse rammer for søkearbeidet vil man kunne optimalisere de søkene man foretar. Som for eksempel at man i arbeidet med strategien, bruker en del tid på å finne frem til de emneportalene som er mest relevant for det fagområdet man søker innenfor.

c) Sammenlign resultatene med den framgangsmåten dere brukte i arbeidet med den første oppgaven og hva dere nå har lært om søking og søkemotorer. Beskriv også kort hvordan de valgte søkeverktøyene fungerer, så langt dere vet. Drøft også forskjeller i søkeresultatene ved bruk av norske og utenlandske søkemotorer.

Innen for gruppa er det fra før dette kurset startet litt ulikt kompetansenivå når det gjelder bruk av søkemotorer. Men slik vi ser det har vi alle fire hatt stor nytte av det som er gjennomgått både i gruppeundervisningene og på forelesningene. Særlig vil vi trekke frem

forelesningen⁶ med Gunnar Bråthen⁷ som gjesteforeleser, som utrolig lærerik. Og uansett utgangspunkt kunne man tilegne seg en videre forståelse av hvordan søkemotorer fungerer, og hvordan man kan gjøre seg enda større nytte av dem ved å optimalisere søkene man foretar.

I den første obligatoriske oppgaven støttet vi oss veldig til den pensumlitteraturen som var tildelt på kurset. Vi gikk ikke så veldig langt i å søke på Internett for å kunne utdype våre svar enda mer. Sannsynligvis burde vi selv tenkt tanken, siden det er nettopp informasjonssøking som er hovedelementet i dette kurset. Men på bakgrunn av dette ble arbeidet med denne obligatoriske oppgaven utfordrende og lærerik. Vi utarbeidet en søkestrategi som vi benyttet oss av, selv om evalueringen av denne viser at vi sikkert kunne vært mer spesifikke på hva vi lette etter. Som for eksempel hva slags type begrensninger av ytringsfrihet på Internett vi spesielt var ute etter. Her tenker vi begrensninger av blant annet økonomisk, rettslig og teknisk art.

Om søkerverktøyene.

Hvordan fungerer så de søkerverktøyene vi benyttet oss av?

En søkemotor som Google.no og alltheweb.com benytter seg av spider/crawler/robot for å kunne indeksere de sidene som finnes på veven. Disse robotene bruker en algoritme for å sortere ut nettsider og rangere dem etter relevans ut i fra hvilke søkerkriterier brukerne av søkermotorene taster inn. En emneportal derimot, indekserer og rangerer nettsidene manuelt.

Forskjeller i søkerresultatene ved bruk av norske kontra utenlandske søkerverktøyene mener vi først og fremst ligger i at de utenlandske søkerverktøyene vi benyttet er søkermotorer, mens de emneportalene vi brukte er norske. Det er også forskjellen i søkermotorens algoritmer og emneportalenes indeksering som gir oss forskjellige treff avhengig av hvilke søkeverktøy vi benytter.

d) *For mange nettsted er det svært viktig å komme høyt oppe på resultatlisten fra en søkemotor (såkalt synlighet på nettet). Finn en troverdig artikkel om hvordan søkermotorene rangerer sine treff. Drøft kort innholdet i artikkelen. Begrunn hvorfor du/dere mener artikkelen er troverdig.*

Oppgaveteksten kan virke noe utydelig med tanke på om vi skal finne en artikkel om hver søkemotor eller om vi kun skal drøfte en artikkel. Vi har derfor for enkelthets skyld, siden vi har valgt en fremmedspråklig søkemotor som en av de tre vi har tatt for oss, valgt å kun drøfte en artikkel.

Siden de forskjellige søkermotorene har noe forskjellig måte å rangere treffene på så tok vi for oss Google sin rangeringsmetode. Del-oppgaven er basert på artikkelen Google Technology skrevet av Google selv.⁸

Når Google utfører ett søk tar den i bruk ett del-program som heter PageRank, hvilket er ett program som bruker og teller linker fra og til sider for å bestemme deres viktighet. Dette fungerer ved at en link fra side A til side B fungerer som en stemme fra side A til side B. I

⁶ Gunnar Bråthens forelesning om søkemotorer 16/2-06, Domus Nova, UiO

⁷ Gunnar Bråthens hjemmeside: www.e-guiden.no

⁸ <http://www.google.com/technology/>

tillegg til deretter å samle opp disse stemmene så analyserer Google sidene som har stemt på andre sider. Enkelte nettsider er regnet som mer viktige enn andre og stemmene deres kan dermed telle mer. For hvert søk så vil PageRank huske og oppdatere disse "viktighetene" og på den måten opprette ett register over mer seriøse/useriøse nettsteder. I tillegg til dette så benytter Google seg av ett svært avansert ordgjenkjennings system for at frasen du søker på skal passe best mulig overens med treffet. Med andre ord så benyttes PageRank for å sortere de resultatene som kommer ut av den søkefrasen man har valgt.

Vi mener at denne artikkelen har høy troverdighet siden den er skrevet av Googles egne utviklere med den hensikt å forklare brukerne hvordan deres system virker. Google har igjennom de siste årene utviklet seg til en gigant på Internett og brer seg utover stadig nye områder. Vi mener derfor at de er svært nøyaktige og troverdige i den informasjonen de legger ut siden spredning av falsk eller uriktig informasjon ville kunne skade konsernet. Det er også klart at ett selskap av Googles kaliber har strenge rutiner og retningslinjer for hvordan informasjon skal legges ut og hva slags kvalitet og riktighet den skal være av. På bakgrunn av dette så ser vi oss helt sikre på at denne artikkelen er helt troverdig og at vi kan stole på det den sier.

e) *Søk etter deres eget nettsted. Hva slag søkekriterier brukte dere? Hva kan dere eventuelt gjøre for bli mer synlige?*

Hvordan søke etter vårt nettsted?

Våres nettsted har tittelen "DRI 1002 – Vår 06 gruppe 3", og disse ordene samt navnene på medlemmene i gruppa er ramset opp under "keywords" i meta-taggen. Det er dermed naturlig å starte med å søke etter DRI 1002 og for å begrense antall treff kan vi legge til eksempelvis "Vår 06" eller "gruppe 3" eller navnene på noen i gruppa.

Google - www.google.com

Vi starter med å søke på "DRI 1002" med og uten mellomrom uten at det gir oss noen treff på vår egen side. Etter svært mange forsøk på ulike kombinasjoner kommer vi til slutt frem til en frase som gir oss et delvis treff. Frasen er "Dri 1002 - Vår 06" og det gir oss treff til en lenkeside som tilhører et nettsted der vi har registrert siden vår, for å kunne bruke deres besøksteller.

Uten å vite eksakt hvilket nettsted man er ute etter er det mer eller mindre umulig å finne frem til våres side på Google, for den vanlige bruker.

Men dersom man anvender seg av mer avanserte søkerkriterier viser det seg at det ikke er særlig vanskelig å finne siden vår allikevel. I bladet PC World nr.3, 2006⁹ kan vi lese en artikkel om "Google triksene du ikke klarer deg uten". Artikkelen handler bl.a. om at det er mulig å bruke såkalte målrettede søk som gjør det mulig å søke direkte i URL'en, direkte i titteltaggen eller direkte i teksten.

Skriver vi "intext:jahren waisi" rangeres siden vår på tredje plass. "intitle:DRI1002" rangeres alias adressen våres www.dri1002.tk også på tredje plass. Alias adressen våres blir diskutert ytterligere i denne tekstens siste avsnitt.

⁹ PC World Norge nr. 3 – 2006, s. 51.

Kvasir – www.kvasir.no

På kvasir rangeres siden våres på plass 5 og 8 når vi søker på henholdsvis ”DRI1002” og ”DRI 1002”. Grunnen til at vi på kvasir for så bra treff mens vi på Google nesten ikke blir funnet i det hele tatt, er fordi Kvasir er en emne katalog og rangerer og indekserer sine treff lister manuelt. Sannsynligvis er det faktum at siden våres ligger på UiOs server med medfølgende URL, et viktig kriteriet for at Kvasir rangerer siden vår høyt på treff listen deres.

Hvordan gjøre vårt nettsted med synlig?

Det anslås nå at det i dag gjøres over 500 millioner søk på verdensbasis hver eneste dag, og det er med andre ord mye og hente på å få en så høy rangering på søkemotorer som mulig.¹⁰ Selv om ett typisk søk gjerne fører til mange hundre treff, gidder de færreste å lete igjennom flere enn de første treffene.¹¹ Dette bekrefter derfor at det er svært viktig å havne på helst topp ti av treffene, og her er det mange operasjoner man kan gjøre. Hvor man havner på listen over treff, eller om man havner der i det hele tatt, avhenger mye av den tekniske kvaliteten på den aktuelle siden.

Ett godt tips er å bruke såkalte ”Meta-tagger” riktig. Disse taggene brukes til å fortelle søkemotorene om innholdet på siden din, og finnes i ”hodet” på internettdokumentene, med andre ord mellom <HEAD> og </HEAD> taggene.¹² Disse taggene inneholder forskjellige egenskaper for å beskrive hva siden inneholder. Viktigste her er å oppgi ”keywords”, altså nøkkelord som passer den aktuelle siden. Her bør man plukke gode stikkord fra teksten på siden slik at når noen finner siden igjennom en søkemotor slik at treffene blir mest mulig korrekte. Etterpå bør man også fylle ut egenskapen ”description”, eller beskrivelse, som da blir brukt som beskrivelse når søkemotoren gjør ett treff på siden din. Man kan også bruke meta-tagger til å sette språket som siden er laget i, hvilket er nyttig når for eksempel personer søker etter kun norske sider. I tillegg bør man sette tittel på alle sidene sine igjennom <title> taggen som rett og slett er overskriften på hver side. Denne gjør det oversiktlig og greit til enhver tid å vite hvor man er og hva siden omfatter, og kan derfor være en av de viktigste egenskapene som en internettside har.¹³ Den vil også komme opp som tittel når man søker og får treff på den aktuelle siden og det er derfor viktig at den på en kort måte forteller om akkurat hva siden handler om. En fristene og passende tittel er derfor alfa omega for å få mange treff.

Selv om såkalte tagger er en fin måte å komme høyere opp hos enkelte søkemotorer, så er det andre motorer som rangerer treffene på andre måter. Dette gjelder blant annet Google som rangerer treff etter hvor mange lenker som finnes inn til dokumentet.¹⁴ Det kan derfor være en god ide å få andre sider til å lenke til din side, men her bør man også være forsiktig for å unngå å bli ”svartelistet” hos enkelte søkemotorer. For eksempel finnes det såkalte ”link farms” som kun har til hensikt å øke inngående lenker til din side. Søkemotorene jobber konstant for å finne dem som jukser, og dette kan dermed føre til utestengelse og svartelisting.

¹⁰ <http://www.intellicom.no/aktuelt/index.aspx?mid=1684&id=1637>

¹¹ <http://www.digi.no/php/art.php?id=89346>

¹² <http://www.knu.no/sokemotorhjelp.asp>

¹³ <http://www.w3.org/QA/Tips/good-titles>

¹⁴ http://www.universitetsavisa.no/ua_lesmer.php?kategori=nyheter&dokid=40c70a0d486440.18629481

Svært viktig er det også at alle lenkene innad på siden fungerer. Lenker som ikke fungerer indikerer en dårlig vedlikeholdt webløsning, og dette prøver søkemotorene finne ut av og rangere siden lenger ned.

En annen måte å forbedre rangeringen sin er å gjenta ord som kan være viktige søkebegrep flere ganger på siden. Man kan også utheve og understreke ord for dette blir tolket som mer betydelig for innholdet på siden og der med vektlagt mer. Men det er viktig å moderere bruken av dette siden for mye bruk av dette kan bli tolket som juks. Fra Gunnar Bråthens forelesning ble det sagt at det optimale antall repetisjoner av et ord fra enten titteltaggen eller nøkkelordtaggen er syv ganger i brødteksten. Og at ordet repeteres et par ganger i overskriften til brødteksten.

Bolia.com¹⁵ sin side for designmøbler er et godt eksempel på hvordan møbelbutikken Bolia har designet sine sider for å få høyest mulig plassering i søkemotorene. Gunnar Bråthen fortalte at en av grunnene til at Bolia blir rangert svært høyt på søkeord som f.eks. møbeldesign, lamper etc. er at de har laget flere identiske og svært optimaliserte sider som vist under, der all design og tekst er identisk med unntak av nøkkelordene som varierer fra side til side. På denne måten er det mulig for Bolia å få rangert sine nøkkelord høyt oppe i f.eks. Google.

Gunnar Bråthen fortalte under sin forelesning at alle nye websider blir automatisk lagt i en såkalt seks måneders boks der siden blir liggende for observasjon. Målet med dette er at man skal luke ut mulige "jukse sider" som for eksempel sider som kun har til formål å lenke til en annen side for der igjen å øke antall inngående lenker slik at siden rangeres høyere på bl.a. Google.

Men det er ikke slik at alle nye nettsider forblir usøkbare i seks måneder av den grunn på søkemotorene. Av egen erfaring kan vi fortelle at våres nettside for DRI 1002 vår 06, først ble å finne på Googles søkemotor når vi hadde lagt inn en besøkteller på siden. Årsaken var at nettsiden som står for denne besøkteller tjenesten hadde lagt ut en link på sine sider til våres side, og dermed var våres side med tittelen DRI 1002 vår 06 å finne på Google.

Dette eksempelet er svært enkelt og svært lett å forstå hvordan henger sammen, men det finnes sannsynligvis en rekke andre metoder som ikke nødvendigvis er like enkle å forstå og som gjør at man kommer ut av seks måneders boksen.

Vi har selv erfart at nyopprettede nettsider eksempelvis ved UiO som ikke engang har noen tekst på siden, men kun en tittel som samsvarer med søkekriteriet, blir rangert over våres egen mer uttømmende side. Hvorfor eksempelvis en slik "tom" side er å finne på Google, mens våres side i utgangspunktet ikke er søkbar er svært vanskelig å svare på

For å gjøre våres nettsted litt lettere huske har vi skaffet oss et gratis alias, slik at istedenfor <http://folk.uio.no/mglifve/DRI1002/index.html> kan man skrive www.dri1002.tk og man blir deretter linket automatisk videre til den originale siden med litt reklame.

I utgangspunktet hadde vi håpet at et slikt domene ville øke våres sjanser for å bli funnet av Google eller andre søkemotorer i og med at dri1002 er i domenet teksten, og det ville skape en ny inngående link til siden vår. Dersom vi kun benytter oss av vanlige søk virker det ikke som om Google tar noen notis av .tk-domenet, men med målrettede søk, som "inurl: og intitle:", da blir siden vår oppført på trefflistene.

¹⁵ www.bolia.com/no/designmoebler.htm

Ut i fra artikkelen ”Google triksene du ikke klarer deg uten” i PC World nr.3, 2006 kan det virke som om målrettede søk gir søkeren tilgang til sider som ikke plukkes opp av Google dersom man gjennomfører vanlige søk.

Etter at vi startet arbeidet med denne obligatoriske oppgaven har det skjedd en del forandringer på trefflistene vi fikk hos Google. Resultatene som er presentert i teksten over er fra søk som ble gjennomført 2. mars 2006, mens dette avsnittet baseres på resultat fra 3. mars 2006.

Situasjonen er nå at vårt nettsted rangeres høyt på Google når vi anvender oss av de samme kriteriene som dagen i forveien. I dag er det slik .tk-omenet våres rangeres på tredje plass når vi søker på ”DRI1002”, slik var det ikke i går med unntak når vi anvendte oss av målrettet søk. Historien er den samme når vi søker på ”DRI 1002 – Vår 06”, og i dag er ikke siden bare synlig men den er også rangert på første plass.

Vi har hatt vårt nettsted oppe siden starten av januar 2006 og vi har ofte søkt på Google for å se om siden vår er å finne. Dette har ikke vært tilfelle helt frem til i dag 3. mars 2006. Etter at vi anvendte oss av målrettede søk, som er nevnt tidligere i teksten, er det nå slik at nettstedet blir oppført i trefflistene til Google. Hvorfor det plutselig har blitt slik vet vi ikke. Kanskje er det tilfeldigheter at Google har oppdatert sine trefflister eller kanskje er det fordi det målrettede søket har løftet nettstedet vårt opp av seks måneders boksen?!

f) *Finn tre nye artikler på Internett som er kritiske til bruk av søkemotorer, f.eks at den drøfter hvordan søkemotorene rangerer oppslagene eller manipulerer resultatene. Legg vekt på å finne artikler som begrunner sin kritikk både fra tekniske, økonomiske eller andre forhold. Drøft disse tre artiklene og vurder spesielt hvor troverdige dere mener disse er.*

Innledningsvis i denne oppgaven vil vi gi en kort redegjørelse for hvordan vi søkte etter de aktuelle artiklene, og deretter vil vi drøfte artiklene der vi legger spesiell vekt på om vi mener de er troverdige eller ikke.

Når vi gikk i gang med å søke etter artikler på Internett som er kritiske til bruk av søkemotorer, startet vi med å gjennomføre søk på søkemotorer som Google.no og AllTheWeb.no, og i emnekataloger som Kvasir.no og Yahoo.com. Det vi erfarte av dette var at det var svært vanskelig å finne relevante artikler som tok opp de problemstillingene vi var på jakt etter. Det var ytterst vanskelig å finne ord eller fraser som ga relevante treff i forhold til det vi var på jakt etter.

I den første artikkelen som vi drøfter under forklarer ”søkeekspert” Roar Eriksen som har jobbet for Google som konsulent, at Google sin robot (spider, webcrawler) ikke er særlig god til å finne bl.a. artikler hos nettsteder som statens Odin.no og Aftenposten.no. Han forklarer at roboten ikke klarer av å innhente bl.a. artikler som ligger dypt i strukturen hos et nettsted. Når det gjelder emnekatalogene er det mulig at det innebærer et alt for omfattende arbeid å indeksere bl.a. avis artikler, slik at det kanskje var derfor det var vanskelig å finne noe der. Dette var kanskje noen av problemene vi kom over når vi skulle søke etter relevante artikler for denne oppgaven.

Det viste seg nemlig at når vi søkte direkte i emneportalene til eksempelvis VG.no og Digi.no, der vi brukte de samme søkekriteriene som i søkemotorene, fikk vi tak i artikler vi mente var relevante i forhold til oppgave teksten.

Det vi erfarte var altså at søkemotorene ikke klarte finne de artiklene vi var ute etter, sannsynligvis pga. at de muligens ligger utilgjengelige hos de nettstedene som publiserer den type informasjon som vi var ute etter, typisk avis artikler o.l.

Artikkel 1: <http://www.digi.no/php/art.php?id=110336>
www.digi.no

Du kan ikke stole på Google (04.10.2004)

Denne artikkelen ble publisert på Digi.no, fjerde oktober i 2004, og baserer seg på et intervju som ble gjort med Roar Eriksen som har en del relevant arbeidserfaring og kompetanse innenfor det aktuelle temaet.

I og med at dette er en artikkel publisert i en nettavis er det visse aspekter som avgjør troverdigheten og om man kan stole på det som er skrevet. I motsetning til om det var en fagartikkel skrevet av en person, i form av en oppgave eller innlegg i en tidsskrift, er kriteriene litt annerledes i en avis artikkel basert på et intervju. Mens man i en fagartikkel kan få en oppfatning om artikkelens troverdighet gjennom å se på hvordan stoffet faglig sett er presentert og hvem som står bak, må man når stoffet er presentert i en avis skrevet av en journalist se på faktorer som avisens troverdighet og journalistens evne til å formidle informasjon fra intervjuet. Man er altså nødt til å ta hensyn til ytterligere en faktor for å avgjøre troverdigheten, og det er den som formidler stoffet i dette tilfellet journalisten og avisen Digi.no.

Neste steg er å få en oppfatning om intervjuobjektet, Roar Eriksen i dette tilfellet, har troverdighet slik at man kan stole på det som blir sagt. I denne artikkelen redegjør journalisten for intervjuobjektets kompetanse og delvis også upartiskhet gjennom å forklare hvor han for tiden jobber og har jobbet. Her må vi som lesere ha tillit til journalistens evne til å avgjøre om intervjuobjektet er habil til å gi objektiv og riktig informasjon. Leseren av den aktuelle artikkelen blir presentert visse fakta om Roar Eriksen og ut ifra de opplysningene journalisten legger frem får leseren en oppfatning om denne artikkelen er troverdig.

Det er selvfølgelig også mulig å på egenhånd undersøke om Roar Eriksen er til å stole på gjennom å søke etter opplysninger om han på Internett.

Artikkelen ”Du kan ikke stole på Google” retter kritikk mot Googles robot som angivelig indekserer alt for få sider og som er for dårlig til å finne informasjon som ligger dypere i strukturen til nettstedene. Denne kritikken blir understøttet av Roar Eriksen som bl.a. har jobbet med å programmere robotene til Google.

Selv om artikkelen er publisert i en nettavis som ikke legger alt for mye vekt på den faglige kvaliteten i sine reportasjer, anser vi den som troverdig. Grunnen til det er at vi mener Roar Eriksen er en troverdig kilde og at nettavisen Digi.no sin faglige kompetanse ikke har noen særlig innvirkning på om artikkelens troverdighet.

Artikkel 2: <http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=179138>
www.vg.no

Avisene kritiserer Google (02.02.2006)

Også denne artikkelen er hentet fra en avis, nærmere bestemt fra VGs nettavis. Vi vet ikke om artikkelen ble trykket i papir utgaven, men uansett om det er tilfelle eller ikke anses VG å ha en høyere kvalitet på sine artikler enn Digi.no.

Artikkelen bygger på en debatt som handler om at søkemotorer som Google og Yahoo tilbyr nyhetstjenester som baserer seg på innsamlede nyheter fra nettaviser o.l. uten å ha rettigheter til det.

Erling Ellingsen som har skrevet artikkelen baserer tydeligvis det meste på opplysninger han har fra Reuters og Digi.no. Det faktum at han har sammenstilt informasjon fra ulike kilder for å skrive sin artikkel, gjør at man er nødt til å ha høy tillit til journalistens kompetanse for å kunne gi artikkelen høy troverdighet.

Her er det lurt å gå rett til kildene for å kontrollere om Erling Ellingsen har gjort en god jobb, og om artikkelen er troverdig eller ikke.

VG har sannsynligvis en egeninteresse i saken i og med at søkemotorene på en måte stjeler deres opphavsrettbeskyttede materiale, og artikkelen er meget god på å forklare alle rettighetene avisene har på sin side men er svært dårlig til å si noe om søkemotorenes rettigheter.

Vi anser at troverdigheten i artikkelen er svært liten når det gjelder å gi en objektiv vurdering av den aktuelle debatten. Faktorer som egeninteresse, sammenstilling av informasjon fra ulike kilder og en lite nyansert tekst som argumenterer for begge sider i saken, gjør at artikkelen må tas med en klype salt.

Artikkel 3: <http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=179141>
www.vg.no

Raser mot Internett-sensur (02.02.2006)

Også denne artikkelen er skrevet av VG journalisten Erling Eriksen, og handler om at amerikanske selskaper som Google, Yahoo og Cisco bøyer av for press fra kinesiske myndigheter og bryter med ytringsfriheten.

Artikkelen har som formål å rette et kritisk blikk mot eksempelvis Google, der det blir fokusert på hvordan de er villige til å tilby tjenester som begrenser ytringsfriheten mot en økonomisk gevinst for selskapet.

Troverdigheten i denne artikkelen avhenger av journalistens faglige kompetanse, og det faktum at han jobber for VG er en indikasjon på at teksten har gjennomgått en viss faglig kontroll. I motsetning til Digi.no sine artikler som ofte er preget av stavefeil og som ofte blir kritisert av engasjerte lesere som har mulighet til å ytre sine meninger i underkant av artikkelen, fremstår en artikkel i VG.no som mer troverdig.

Denne siste oppgaven lærte oss at all informasjon på nettet ikke alltid er å finne i søkemotorene, og at det er svært viktig å vite i hvilke emneportaler man skal søke i for å få tak i relevant informasjon. I den første artikkelen kunne vi lese at "søkeekspert" Roar Eriksen anslår at Google kun finner rundt 60 % av informasjonen på Internett, og først etter å ha jobbet med denne oppgaven fikk vi en forståelse for at det kan stemme.

Litteraturliste:

PC World Norge, nr. 3 – 2006, IDG Magazines Norge AS, ss. 50-52.

Webografi:

ABC Startsidene <http://www.startsidene.no>

Advokatfirma Schjødt

http://www.schjodt.no/index.asp?startID=&topExpand=&subExpand=&strUrl=/ips/custom/IPS_actordetails.asp?intLanguageID=1044&x=1000128

AllTheWeb <http://www.alltheweb.com>

Baztab.com <http://www.baztab.com>

Bolia www.bolia.com/no/designmoebler.htm

Digi <http://www.digi.no/php/art.php?id=89346>

Mer fokus på innhold i Googles sorteringsalgoritme – Digi.no
Lest 17.02.2006

<http://www.digi.no/php/art.php?id=110336>

Dot.tk <http://www.dot.tk/>

Registrering av .tk domener
Lest 17.02.2006

E-guiden <http://www.e-guiden.no>, Gunnar Bråthens hjemmeside,
lest 17.02.06

Intellicom <http://www.intellicom.no/aktuelt/index.aspx?mid=1684&id=1637>

Hvordan fungerer søkemotorene – intellicom.no
Lest 17.02.2006

Kvasir <http://www.kvasir.no>

Kvisvik nettutvikling <http://www.knu.no/sokemotorhjelp.asp>

Søkemotoroptimalisering - Kvisvik nettutvikling
Lest 17.02.2006

Google.no www.google.no

Google.com <http://www.google.com/technology>

UiO <http://folk.uio.no/hejakhel/documents/Ytringsfrihet%20i%20arbeidsforhold.pdf>,
lest 05.03.06

Unesco <http://www.unesco.no/internasjonalt/index.html>,
lest 05.03.06

Universitetsavisa
http://www.universitetsavisa.no/ua_lesmer.php?kategori=nyheter&dokid=40c70a0d486440.18629481

Google vil tilby søk i faglitteratur – NTNU
Lest 17.02.2006

Sesam <http://www.sesam.no/search/?c=d&q=henning%20Jakhellen>,
lest 05.03.06

VG.no <http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=179138>
<http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=179141>

W3C <http://www.w3.org/QA/Tips/good-titles>
Quality web tips
Lest 17.02.2006

Kilder:

Gunnar Bråthens forelesning om søkemotorer 16/2-06, Domus Nova, UIO
http://www.uio.no/studier/emner/jus/afin/DRI1002/v06/undervisningsmateriale/DRI1002-V06_1602_sokemotor.pdf